

ДЕМОГРАФІЧНІ ТА МІГРАЦІЙНІ ПРОБЛЕМИ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

**Нестерчук І. В., здобувач вищої освіти групи Б2/2
Миколаївський національний аграрний університет**

З кожним роком ми спостерігаємо демографічний спад та велику популярність міграції за кордон українського народу. Ці процеси утворились не просто так. Між демографічним спадом та міграцією існує прямий зв'язок, коли від однієї величини залежать зміни іншої. Розглянемо більш детально чим викликані появи демографічної та міграційної проблем в Україні.

Так званий електронний перепис населення виявив, що з 2001 року населення України скоротилося майже на чверть, що зумовлено міграцією, смертністю, що перевищує народжуваність, а також тим, що було неможливо порахувати жителів окупованого Росією Криму та територій на сході, які Київ не контролює. Зниження показників народжуваності зазвичай пояснюють складною соціально-економічною ситуацією в країні. Більшість дослідників цього явища, наголошують, що демографічна криза в Україні найбільше залежить від економічного розвитку країни та надмірної міграції населення.

Країни Центральної та Східної Європи прагнуть залучити більшу кількість українських робітників для поповнення власного виснаженого населення. В межах самої України, в містах розміщують білборди, що рекламують пам'ятки сезонної роботи чи повномасштабної еміграції. Інші навіть створили агентства та розпочали мультимедійні кампанії, борячись за людський ресурс. В ООН наголосили, що в десяти країнах відбувається найшвидше скорочення населення у світі - це всі колишні країни Східного блоку. Україна є помітною серед цього зменшуваного населення, і за дослідженнями вчених до 2050 року вона має засвідчити 18-відсоткове зменшення свого населення. Чому ж українці масово емігрують?

Економічна катастрофа, яка супроводжувала Революцію гідності в 2014 році в Україні та подальшу гібридну війну з Росією, послужила посиленню

існуючих економічних диспропорцій між Україною та її сусідами з ЄС. Українці отримують найнижчі середні зарплати в Європі, тому скромні доходи в Центральній Європі здаються досить високими. Географічна близькість з іншими країнами робить міграцію більш доступною. Українці користуються позитивною репутацією висококваліфікованих працівників із доброю робочою етикою за кордоном. Популярність українських робітників найбільш очевидна в Польщі. Польський уряд лідирував у вітанні українців, видаючи дозволи на роботу з 2014 року. Швидке розширення української робочої сили стало центральним фактором економічної політики Польщі, що дозволило країні підтримувати темпи зростання, незважаючи на нестачу власної робочої сили.

Потік українців до Центральної та Східної Європи створює суттєві проблеми для самої України, породжуючи перспективу демографічного спаду, який міг би легко випередити те, що вже є згубними прогнозами ООН для країни. Оскільки українська влада намагається подолати цю катастрофу, вони виявляють, що незалежно від закриття кордонів країни, швидких виправлень немає. Вирішення конфлікту на сході України, безсумнівно, допомогло б послабити короточасний тиск, який створюють мільйони переселенців, але поки зарплати та рівень життя в Україні не наблизяться до рівня сусідніх країн ЄС, зменшення кількості населення триватиме.

Ці тенденції сильно вплинуть на збіднілі сільські громади та регіональні центри України. Українська сільська місцевість зазнала стрімкого скорочення населення після розпаду СРСР і продовжує страждати через занедбану інфраструктуру та економічну інерцію. Ці регіональні реалії, ймовірно, нададуть поточному процесу децентралізації відчуття додаткової актуальності, оскільки Україна опиняється у безпосередній конкуренції з життям в ЄС. Завдяки децентралізації влади, місцеві українські громади вже мають значно більший доступ до державних коштів. Це дасть сільській території Україні шанс на боротьбу та дозволить винахідницьким адміністраторам зробити окремі райони більш привабливими.

Сучасна прірва у рівні життя між Україною та навіть найбіднішими країнами ЄС робить подальші зрушення населення неминучими, оскільки Україна потрапляє в незавидну роль основного із джерел постачання робочої сили для країн Центральної та Східної Європи, які намагаються подолати прогалини у власній виснаженій робочій силі. Якщо Україна не вирішить це питання терміново, демографічна криза країни лише погіршиться. Влада повинна підняти економіку країни, покращити умови життя українців, і допомагати тим, хто за кордоном, потроху повертати їх додому. Співпрацювати з іншими країнами, де знаходяться наші громадяни на заробітках, піклуватись про них.

Список використаних джерел

1. «Чому українців стає все менше: складність демографічної проблеми». URL: <https://nationalcorps.org/chomu-ukrancv-sta-vse-menshe-skladnst-demografchno-problemi/> (дата звернення: 03.04.2021).
2. «Ukraine’s Quiet Depopulation Crisis». URL: <https://www.theatlantic.com/international/archive/2020/03/ukraine-eastern-europe-depopulation-immigration-crisis/608464/> (дата звернення: 03.04.2021).
3. «Ukraine Headed for Perfect Storm of Demographic Decline». URL: <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/ukraine-headed-for-perfect-storm-of-demographic-decline/> (дата звернення: 03.04.2021).

Науковий керівник – Мельник І. О. – канд. екон. наук, доцент кафедри економіки підприємств, Миколаївський національний аграрний університет